

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: Şubat 2026
Sayı: 16818

40120

Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. İçişleri Bakanı** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını
Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **03/02/2026**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Türkiye, deprem başta olmak üzere sel, yangın, heyelan ve benzeri afet risklerinin yüksek olduğu ve bu tür risklere karşı hazırlıkların ne yazık ki yeterli düzeyde olmadığı bir ülkedir. Afet anlarında doğru, hızlı ve toplumun tüm kesimleri için erişilebilir bilgilendirme yapılması; can kayıplarının azaltılması ve güvenliğin sağlanması açısından hayati öneme sahiptir. Ancak körler ve görme engelli vatandaşlarımız açısından afet öncesi uyarılar, afet anı yönlendirmeleri ve afet sonrası bilgilendirme süreçlerinin büyük ölçüde görsel unsurlara dayanması, bu yurttaşlarımızın hayati bilgilere zamanında ve bağımsız biçimde erişimini engellemektedir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından yapılan anonslar, yönlendirmeler, toplanma alanı bilgilendirmeleri ve dijital uyarı sistemlerinin önemli bir kısmı görme engelli bireyler için yeteri kadar erişilebilir değildir. Sesli yönlendirme sistemlerinin yetersizliği, dokunsal yüzeylerin ve Braille bilgilendirmelerin sınırlı olması; körler ve görme engelli bireyleri afet anlarında başkalarına bağımlı hâle getirmekte, bu durum doğrudan yaşam hakkını tehdit eden sonuçlar doğurmaktadır. Afetlerde erişilebilirlik, bir kolaylık değil, yaşamsal bir zorunluluktur. Bunun yanı sıra, arama-kurtarma ve güvenlik hizmetlerinde görev alan personelin körler ve görme engelli bireylerle iletişim kurabilecek bilgi ve donanıma sahip

olmaması da önemli bir sorun olarak öne çıkmaktadır. Afet anında yönlendirme, tahliye ve güvenli alanlara ulaşım süreçlerinde görme engelli bireylerin ihtiyaçlarını dikkate alan özel protokollerin ve eğitimli personelin eksikliği, afet yönetiminde kapsayıcılığın sağlanamadığını göstermektedir.

Öte yandan, körler ve görme engelli vatandaşlarımızın günlük yaşamda en fazla risk altında olduğu alanlardan biri de trafiktir. Yaya geçitleri, sinyalizasyon sistemleri, kaldırımlar, kavşaklar ve yol güvenliği düzenlemeleri; büyük ölçüde görsel işaretlere dayalı olup, sesli sinyalizasyon ve dokunsal yüzey uygulamaları Türkiye genelinde son derece sınırlıdır. Trafik güvenliği alanındaki bu eksiklikler, körler ve görme engelli bireyler için yalnızca bir erişim sorunu değil, doğrudan can güvenliği sorunu hâline gelmektedir. Trafik güvenliği ve kolluk hizmetleri açısından bu durumun bütüncül biçimde ele alınması zorunludur. Bu bağlamda,

1. AFAD bünyesinde körler ve görme engelli bireylerin afet anlarında yönlendirilmesi ve bilgilendirilmesi amacıyla kullanılan sesli uyarı sistemleri, erişilebilir dijital bildirimler ve dokunsal yönlendirmeler hangi düzeydedir? Bu uygulamaların bulunduğu iller ve alanlar hangileridir?
2. Afet öncesi, afet anı ve afet sonrası süreçlerde körler ve görme engelli bireylerin ihtiyaçlarını dikkate alan özel bir erişilebilirlik protokolü veya ulusal standart AFAD tarafından oluşturulmuş mudur? Oluşturulmuşsa kapsamı nedir?
3. AFAD ve arama-kurtarma ekiplerinde görev yapan personel arasında, körler ve görme engelli bireylerle iletişim, yönlendirme ve tahliye konusunda eğitim almış personel sayısı kaçtır? Bu personele yönelik düzenli hizmet içi eğitimler yapılmakta mıdır?
4. AFAD'ın resmî internet sitesi, mobil uygulamaları ve erken uyarı sistemleri; görme engelli bireylerin erişimine uygun olarak ekran okuyucu uyumu, sesli yönlendirme ve erişilebilir tasarım kriterlerini karşılamakta mıdır?
5. Afet toplanma alanları, geçici barınma merkezleri ve yardım dağıtım noktalarında körler ve görme engelli bireylerin bağımsız hareket edebilmesini sağlayacak yönlendirme ve bilgilendirme düzenlemeleri bulunmakta mıdır?
6. İçişleri Bakanlığı'na bağlı kolluk kuvvetleri için afet ve kriz anlarında körler ve görme engelli bireylerle iletişim ve destek konularını içeren zorunlu bir eğitim modülü bulunmakta mıdır?

7. Trafik güvenliği kapsamında, yaya geçitleri ve kavşaklarda körler ve görme engelli bireyler için sesli sinyalizasyon sistemleri ve dokunsal yüzey uygulamalarının yaygınlaştırılmasına yönelik Bakanlığınızın bir planı bulunmakta mıdır?
8. Trafik kazalarına karışan körler ve görme engelli bireylere ilişkin son beş yıla ait istatistikler Bakanlığınızda mevcut mudur? Bu kazaların kaç yaya olarak gerçekleşmiştir?
9. Trafik ve yaya güvenliği alanında görev yapan kolluk personeline, körler ve görme engelli bireylerin güvenliđini gözetmeye yönelik özel eğitimler verilmekte midir?
10. Körler ve görme engelli vatandaşlarımızın afet, güvenlik ve trafik alanlarında eşit ve güvenli biçimde yaşamlarını sürdürebilmeleri için İçişleri Bakanlığı'nın kısa, orta ve uzun vadeli somut hedefler, bütçe ve uygulama takvimi içeren bir eylem planı bulunmakta mıdır?